

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

4

Številka: 450-01-6/2018/3 EPA 210-VIII
Ljubljana, 13. 12. 2018

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05-UPB1 in 95/09 - odl. US), oblikovala naslednje

M n e n j e

k Letnemu poročilu o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije in Slovenskega državnega holdinga - SDH za leto 2017

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na 13. seji 28. 11. 2018 obravnavala Letno poročilo o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije in Slovenskega državnega holdinga - SDH za leto 2017, ki ga je v obravnavo predložil Slovenski državni holding.

Komisija **se je seznanila** z letnim poročilom.

Kot izhaja iz predloženega letnega poročila, je skupna vrednost kapitalskih deležev v 91 družbah, ki jih upravlja Slovenski državni holding (SDH) in so v neposredni lasti Republike Slovenije in SDH, konec leta 2017 znašala 10,9 milijarde evrov. Čista dobičkonosnost lastniškega kapitala vseh kapitalskih naložb države je porasla na visokih 6,5 %. Pri tem je zaradi vpliva enkratnih dejavnikov (izplačilo visoke dividende pri NLB, d. d., in višje od načrtovane dividende pri Telekomu Slovenije, d.,d.) treba opozoriti na prilagojenost kazalnika dividendnost kapitala skupnega portfelja, saj je bilo ob neupoštevanju vpliva enkratnih dejavnikov iz naslova lastništva kapitalskih naložb v lanskem letu zbranih 266,8 milijona evrov, dejansko pa je bilo prejetih za 487,3 milijona evrov dividend. V prihodnosti tako visokih izplačil dividend, ne glede na izvajano dividendno politiko, ni moč pričakovati.

V razpravi so člani komisije zastavili nekatera dodatna vprašanja, ki so se nanašala na delovanje SDH v lanskem letu:

- na pripombo o predolgem časovnem zamiku priprave in obravnave letnega poročila šele konec leta za preteklo leto 2017 je bilo pojasnjeno, da so revidirani računovodski izkazi gospodarskih družb, glede na zakonske roke na razpolago šele konec avgusta, tako da SDH poročilo s številčnimi prikazi poslovanja gospodarskih družb ne more pripraviti ažurneje, zato tudi takšen zamik pri predložitvi letnega poročila, v Zakonu o SDH pa je določen rok za predložitev letnega poročila do konca oktobra;
- glede smernic pri vodenju dividendne politike se komisiji zastavlja vprašanje, na kakšen način SDH pri svojih odločitvah zagotavlja ravnotežje med skrbjo za razvoj tistih gospodarskih družb, s katerimi deleži upravlja, in potrebami ter zahtevami lastnika, torej države, po dodatnih sredstvih, zbranih iz naslova dividend. Odgovorjeno je bilo, da je splošno vodilo na področju politike dividend zagotavljanje ravnotežja v razmerju 50 : 50, pri čemer pa se to razmerje lahko prilagaja in je odvisno od razvojnih načrtov posameznih družb iz portfelja SDH;
- ali je SDH lani Vladi kot skupščini SDH predlagal prodajo NLB, d. d.? Pojasnjeno je bilo, da je uprava SDH Vladi predlagala prodajo banke v določenem cenovnem razponu, ki pa ga Vlada ni sprejela;
- iz letnega poročila izhaja, da bodo do leta 2020 strateške in pomembne naložbe s SDH prenesene na Republiko Slovenijo, SDH pa bo po tem prenosu razpolagal zgolj s portfeljskimi naložbami, ki bodo namenjene poplačilu obveznosti iz denacionalizacijskih postopkov. Komisijo je zanimalo, kakšen bo način dela in iz katerih virov se bo financiral SDH po tem obdobju, ko se bo obseg nalog SDH domnevno občutno skrčil, ostal pa bo tudi brez večjega dela prihodkov iz dividend. Odgovorjeno je bilo, da se SDH kot upravljavcu naložb, aktivnosti in tudi obseg dela po letu 2020 ne bo bistveno spremenil. Za zagotavljanje kakovostnega upravljanja in neodvisnosti pri delu pa gredo razmišljanja glede virov za delovanje SDH v smeri uvedbe upravljavskega nadomestila;
- strategija trajnostnega razvoja turizma nalaga SDH številne naloge v zvezi s konsolidacijo in poslovnim prestrukturiranjem turističnih družb. Kakšno je stališče SDH glede nakazanih namer države po krepitevi njene lastniške vloge na turističnem segmentu? V SDH zagovarjajo na tem področju racionalni pristop, po katerem bi se na enem mestu konsolidiralo in po potrebi saniralo turistične družbe - tudi z vložkom dodatnih sredstev (kot na primer s sredstvi za investicije, ki jih daje regiji na razpolago EBRD), po poteku tega procesa pa bi se družbe skupaj ali posamično skušale prodati na trgu. S tem bi sledili viziji SDH, po kateri naj država ne bi upravljala družb s področja turizma kot strateške naložbe;
- v zvezi s turistično strategijo komisija opozarja na problem delovne sile tako v turističnem kot tudi v trgovinskem delu. Ti področji nujno potrebujeata aktivnejši odnos države do naraščajoče problematike izobraževanja in zaposlovanja, ki bo omogočal, da se dolgoročno zagotovi zadostno število kakovostnega kadra v teh delih gospodarstva;

- kot izhaja iz navedb v poročilu, se je čisti poslovni izid gospodarskih družb iz segmenta turizma in gospodarstva, ki je v neposrednem lastništvu Republike Slovenije 2017 glede na prejšnje leto bistveno znižal in precej odstopa od ostalih segmentov. Komisiji se zastavlja vprašanje o vzrokih za ta upad. Dano je bilo pojasnilo, da je na slabši rezultat vplivalo oblikovanje rezerv v Telekomu, d. d., 2017, močan vpliv na poslovni izid celotnega segmenta pa je imel tudi enkratni dogodek v povezavi s prisilno poravnavo Save, d. d., 2016, ter posledicami tega na njeno nadaljnje poslovanje;
- kakšni so cilji, strategija in predvideni ukrepi, ki jih SDH predvideva na energetskega področju ter v družbah, s katerimi upravlja. V tem okviru je komisija zanimala vpliv SDH, da s svojimi priporočili vpliva na odločanje o sistemu cen za oblikovanje naftnih derivatov ter ali se predvideva določen pozitiven premik v totem načinu oblikovanja cen, saj utegnejo sicer naftne družbe ob tako reguliranih cenah zaiti v težave. Odgovorjeno je bilo, da so donosi na energetskega področju v veliki meri odraz velike nihajnosti cen električne energije na trgu. Stroške električne energije opredeljujejo zunanji dejavniki, kot npr. hidrološke razmere, odvisni pa so tudi od trenutno veljavne regulative (npr. omrežninski akt). Da bi zagotavljali stabilne pogoje in uspešno poslovanje področja energetike, bodo nujni nadaljnji naporji za večjo optimizacijo stroškov in racionalizacijo. Glede politike cen na področju naftnih derivatov je bilo pojasnjeno, da so pristojnosti SDH tu izredno omejene.

* * *

Za poročevalko je bila določena predsednica komisije mag. Marija Lah.

Predsednica
mag. Marija Lah, l.r.